

Valtakunnansyyttäjä

10.1.2020

Dnro 46/62/19

Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle

Valtakunnansyyttäjän asiantuntijalausunto ulkoministeri Pekka Haaviston virkatoimen lainmukaisuudesta tehtyä muistutusta koskevassa asiassa M 4/2019

1. Perustuslain 10 luvun 115 §:n mukainen muistutus

Kahdeksantoista kansanedustajaa on 19.12.2019 tehnyt perustuslakivaliokunnalle muistutuksen, jossa he pyytävät perustuslakivaliokuntaa tutkimaan, onko ulkoministeri Pekka Haavisto tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta olennaisesti rikkonut ministerin tehtävään kuuluvia velvollisuuksiaan tai menetellyt muutoin virkatoimissaan selvästi lain vastaisesti toimissaan al-Holin leirillä olevien Suomen kansalaisten tai Suomesta sinne päätyneiden henkilöiden kotiuttamista koskevassa asiassa.

Tutkinnan osana on muistutuksen tekijöiden mukaan tarkasteltava,

- onko ulkoministeri Haavisto painostanut virkamiehiä tekemään lainvastaisia päätöksiä sanotussa asiassa,
- onko prosessi, jossa ulkoministeriö on asettanut uuden erityisedustajan hoitamaan asiaa, ollut laillinen,
- onko ulkoministeriössä menetelty laillisesti, kun konsulipäällikkö Pasi Tuomista on pyritty siirtämään uuteen tehtävään pois konsulipäällikön virasta, ja
- onko ulkoministeri Haavisto toiminut laillisesti jättäessään tuomatta leiriläisten kotiuttamista koskevan asian valtioneuvoston yleisistunnon ratkaistavaksi.

Muistutuksessa viitataan virka-aseman väärinkäyttämisen (rikoslaki 40 luku 7 §), virkavelvollisuuden rikkomisen (rikoslaki 40 luku 9 §) ja tuottamuksellisen virkavelvollisuuden rikkomisen (rikoslaki 40 luku 10 §) tunnusmerkistöihin ja selostetaan niiden sisältö.

Muistutuksen tekijät perustelevat tutkintapyyntöjään viittaamalla tiedotusvälineiden tapahtumista julkaisemiin tietoihin, ulkoministeri Haaviston 2.12.2019 pitämässä tiedotustilaisuudessa lausumaan, sekä näkökohtiin, joita eräät oikeusoppineet ovat julkisuudessa olleiden tietojen perusteella esittäneet tiedotusvälineissä.

Valtakunnansyyttäjä

10.1.2020

Dnro 46/62/19

2. Valtakunnansyyttäjän kuuleminen

Perustuslakivaliokunta on 20.12.2019 pyytänyt valtakunnansyyttäjän muistutuksen johdosta kuultavaksi valiokuntaan ja antamaan sitä ennen kirjallisen asiantuntijalausuntonsa.

Tätä lausuntoa laadittaessa on käytettävissä ollut ainoastaan puheena oleva muistutus. Sen sijaan valtakunnanoikeudesta ja ministerivastuuasioiden käsittelystä annetun lain (196/2000) 3 § 1 momentissa tarkoitettu, Haaviston lausuntoa muistutuksen johdosta taikka Tuomisen mahdollisesti antamaa lausuntoa ei ole ollut käytettävissäni. Sen vuoksi arvioin tässä vaiheessa muistutusta vain siinä esitettyjen seikkojen sekä perustuslakivaliokunnan tehtäviin ministerivastuuasian nyt käsillä olevassa vaiheessa liittyvien säännösten valossa.

3. Muistutuksen arvioimisen oikeudellisista perusteista

3.1 Syytteen nostamisen edellytyksistä ministerivastuuasiassa

Perustuslain 116 §:ssä säädetään, että syyte valtioneuvoston jäsentä vastaan voidaan päättää nostettavaksi, jos tämä tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta on olennaisesti rikkonut ministerin tehtävään kuuluvat velvollisuutensa tai menetellyt muutoin virkatoimissaan selvästi lainvastaisesti.

Säännöksen esitöissä (HE 1/1998) on todettu, että ministerisyytteen nostamiselle asetetaan edelleen korotettu syyttämiskynnys. Tällaista syyttämiskynnystä on hallituksen esityksen mukaan pidettävä tarpeellisena poliittisen järjestelmän ja valtioneuvoston toimintakyvyn turvaamiseksi. Lähtökohtana tulee olla, että ministerisyytettä ei tule käyttää esimerkiksi merkitykseltään vähäisten menettelyvirheiden käsittelyyn.

Korotetun syyttämiskynnyksen tarkoituksena on myös omalta osaltaan estää ministerisyytteiden nostamista aiheettomasti tai ensisijaisesti poliittisessa tarkoituksessa. Syyttämiskynnyksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole suojella yksittäistä ministeriä, vaan laajemmin koko valtioneuvoston toimintaedellytyksiä.

Ministerisyytteen nostamiselle on asetettu ensinnäkin syyksiluettavuuden osalta tahallisuuden tai törkeän huolimattomuuden vaatimus. Siten rangaistavuuden ulkopuolelle jäävät tapaukset, joissa sinänsä olisi olennaisesti rikottu jotain valtioneuvoston jäsenyyteen liittyvää velvoitetta, mutta joissa tekijän viaksi jäävä syyllisyys olisi katsottava suhteellisen vähäiseksi, kun sen astetta arvioidaan yleisten rikosoikeudellisten periaatteiden mukaisesti.

Ministerin tehtävään kuuluvien velvollisuuksien vastaiselle menettelylle on lisäksi asetettu olennaisuusvaatimus. Valtakunnanoikeusprosessia ei siten voida käynnistää, mikäli ministerin menettelyn on katsottava vain vähäisessä määrin rikkovan hänen velvollisuutensa. Velvollisuuksien rikkomisen muotoina voivat tulla kyseeseen sekä velvollisuuksien vastainen teko että velvollisuuksien laiminlyönti.

Ministerisyyte voidaan nostaa myös, jos ministeri on muutoin virkatoimessaan menetellyt selvästi lainvastaisesti. Tämä kriteeri edellyttää, että menettelyn lainvastaisuutta, esimerkiksi ministerille virkamiehenä kuuluvan harkintavallan ylitystä, voidaan pitää riidattomana. Lisäksi tämä kriteeri asettaa syyteharkinnalle korotetun näyttökynnyksen.

Perustuslain 116 § ei ole itsenäinen rangaistavuuden perustava säännös, vaan teon rangaistavuuden edellytyksenä on lisäksi muualla laissa olevan asianomaisen rikossäännöksen, esimerkiksi jonkin rikoslain 40 luvun virkarikossäännöksen tunnusmerkistön toteutuminen. Virkavelvollisuuden vastaiseen menettelyyn perustuvien rikoslain 40 luvun virkarikosten tunnusmerkistöjen täytyminen puolestaan vaatii sen osoittamista, että on rikottu jostain muista virkamiestä velvoittavista säännöksistä ilmenevää tai johtuvaa velvollisuutta.

Syytekynnys on ilmaistu oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (ROL) 1 luvun 6 §:ssä (670/2014).

Lainkohdan 1 momentin mukaan syyttäjän on nostettava syyte epäilystä rikoksesta, jos hän katsoo, että:

- 1) se on laissa säädetty rangaistavaksi;
- 2) sen syyteoikeus ei ole vanhentunut; ja
- 3) on olemassa todennäköisiä syitä rikoksesta epäillyn syyllisyyden tueksi.

2 momentin mukaan vaikka on olemassa todennäköisiä syitä epäillyn syyllisyyden tueksi ja muut 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät, syyttäjä saa kuitenkin jättää syytteen nostamatta 7 tai 8 §:n taikka muun vastaavan lainkohdan nojalla. Viitatuissa lainkohdissa on kysymys niin sanotuista harkinnanvaraisista syyttämättä jättämisen perusteista, kuten teon vähäisyydestä tai oikeudenkäynnin kohtuuttomuudesta.

Voimassa olevaa ROL 1 luvun 6 §:ää koskevassa hallituksen esityksessä (HE 58/2013) ja pykälän aikaisempaa sanamuotoa koskeneessa hallituksen esityksessä (HE 82/1995) lausutun mukaan lainkohdassa oleva maininta todennäköisistä syistä rikoksesta

epäillyn syyllisyyden tueksi sisältää vaatimuksen sekä epäiltynä olevan henkilön syyllisyyden että syypääksi toteavan tuomion todennäköisyydestä.

3.2 Esitutinnan toimittamisen edellytyksistä

Ministerivastuuasiana käsiteltävän rikosasian esitutinnan toimittamisesta on säädetty valtakunnanoikeudesta ja ministerivastuuasioiden käsittelystä annetun lain (196/2000) 4 §:ssä. Sen mukaan perustuslakivaliokunta voi ministerivastuuasiaa käsitellessään pyytää valtakunnansyyttäjää ryhtymään toimenpiteisiin esitutinnan toimittamiseksi.

Esitutinnan pyytamisestä on hallituksen esityksessä (HE 185/1999) todettu, että perustuslakivaliokunnalla tulee olla käytettävissään asianmukaiset keinot selvittää ministerivastuuasia mahdollisimman luotettavasti ja monipuolisesti. Tämä on tärkeää myös siitä syystä, että asiallisesti ministerivastuuasian selvittämisen painopiste eduskunnassa sijoittuu juuri perustuslakivaliokunnan käsittelyyn. Täysistunto toimii tosiasiaa varsin pitkälti perustuslakivaliokunnan hankkiman selvityksen varassa.

Hallituksen esityksen mukaan säännöksellä esitutinnan pyytamisestä tehostettiin perustuslakivaliokunnan keinoja selvittää ministerivastuuasiaa. Toisaalta tutkinnan kohteena olevan henkilön kannalta esitutinnan käynnistäminen antaisi hänelle esitutkintalain mukaiset oikeusturvatakeet ja selkeyttäisi hänen oikeudellista asemaansa menettelyssä.

Esitutkinta on myös normaali syyteharkintaa edeltävä rikosprosessin vaihe kaikissa rikosasioissa. Sen käynnistäminen edellyttää, että esitutkinnan aloittamiskynnys eli ns. tutkintakynnys ylittyy. Tämä on esitutkintalain (805/2011) 3 luvun 3 § 1 momentissa ilmaistu sanoin "on syytä epäillä, että rikos on tehty". Hallituksen esityksen (HE 222/2010) mukaan sanottu momentti vastaisi tuolloin voimassa olleen aikaisemman esitutkintalain 2 §:ää. Viimeksi mainittua lainkohtaa koskeneen hallituksen esityksen (HE 14/1985) mukaan rikosta on syytä epäillä, kun asioita huolellisesti harkitseva ihminen havaintojensa perusteella päätyy tällaiseen tulokseen.

Nykyistä esitutkintalakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 222/2010) on lisäksi lausuttu tutkintakynnyksestä, ettei pelkkä poliisille tehty tutkintapyyntö edelleenkään ilman muuta johtaisi esitutkinnan käynnistämiseen, koska momentti jättäisi esitutkintaviranomaiselle harkintavaltaa. Esitutkintakynnystä ei kuitenkaan asetettaisi kovin korkealle. Hallituksen esityksessä myös todetaan, että huomioon on esitutkinnan aloittamista harkittaessa otettava, että esitutkinnan

tarkoituksena on nimenomaan rikosten tutkiminen eikä mahdollisten muiden oikeudellisten erimielisyyksien selvittäminen. Pelkkä väite rikoksen tapahtumisesta ei vielä ylitä esitutkintakynnystä. Esitutinnan aloittamispäätökselle on voitava esittää asianmukaiset konkreettiset perusteet.

Esitutkintalain 3 luvun 3 § 2 momentin mukaan ennen esitutinnan aloittamista esitutkintaviranomaisen on tarvittaessa selvitettävä 1 momentissa tarkoitettuun rikosepäilyyn liittyvät seikat erityisesti siten, että ketään ei aiheuttomasti aseteta rikoksesta epäillyn asemaan ja että asian sitä edellyttäessä voidaan tehdä 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu ratkaisu esitutinnan toimittamatta jättämisestä.

Hallituksen esityksessä (HE 222/2010) lausutaan esitutkintalain 3 luvun 3 § 2 momentissa tarkoitettua esiselvityksestä, että epäillyn asemaan esitutkinnassa voi liittyä monenlaisia hänen kannaltaan haitallisia vaikutuksia. Kenenkään ei sen vuoksi pitäisi joutua epäillyn asemaan kevein perustein. Vaikka momentin edellyttämä selvittäminen hallituksen esityksen mukaan tapahtuisikin harvoin, erityinen selvittämistarve voi liittyä kysymyksessä olevaan mahdolliseen rikokseen tai rikosepäilyn epäillylle aiheuttamiin haitallisiin seurauksiin. Kysymyksessä saattaa olla esimerkiksi harvoin käytettävän tulkinnanvaraisen rangaistussäännöksen soveltaminen, jolloin virallisen syyttäjän kuuleminen voi olla tarpeen. Joissakin tapauksissa saattaa lisäksi olla ennakoitavissa, että rikosepäilystä aiheutuu epäillylle poikkeuksellisia haittavaikutuksia esimerkiksi asian julkiseksi tulemisen yhteydessä.

Valtakunnanoikeudesta ja ministerivastuuasioiden käsittelystä annetun lain (196/2000) 3 §:n 1 momentin mukaan perustuslakivaliokunnan on välittömästi ministerivastuuasian tultua vireille varattava tutkinnan kohteena olevalle tilaisuus antaa lausunto perustuslakivaliokunnalle tehdystä ilmoituksesta, muistutuksesta tai tutkintapyynnöstä.

Valtakunnanoikeudesta ja ministerivastuuasioiden käsittelystä annettua lakia (196/2000) koskevan hallituksen esityksen 185/1999 mukaan perustuslakivaliokunnalle ei ole syytä asettaa velvollisuutta pyytää erillisen esitutkinnan toimittamista. Tällainen menettely olisi tarpeettoman jäykkä ja sitoisi liaksi valiokunnan mahdollisuuksia ottaa huomioon kunkin tapauksen erityispiirteet. Lähinnä esitutkinnan toimittaminen tulisi kyseeseen, jos sen arvioitaisiin olevan tarpeen lisäselvityksen saamiseksi eli tapahtuneiden tosiseikkojen selvittämiseksi. Esitutkinnan toimittaminen ei ole välttämätöntä, jos käsiteltävänä oleva asia on esimerkiksi siinä määrin yksinkertainen tai selvä, ettei siihen esitutkinnan toimittamisen avulla voida odottaa saatavan olennaista lisäselvyyttä. Tällaisia tapauksia saattaisivat olla esimerkiksi asiat, joissa ei niinkään ole kyse tapahtuneiden

tosiasioiden selvittämisestä kuin kannanotosta oikeudelliseen tulkintaongelmaan.

Hallituksen esityksen (HE 185/1999) mukaan perustelluimmaksi onkin katsottu menettely, jossa perustuslakivaliokunta voisi osoittaa pyynnön esitutinnan toimittamisesta valtakunnansyyttäjälle. Tällöin valtakunnansyyttäjä voisi jo varsin varhaisessa asian käsittelyvaiheessa vaikuttaa tutkinnan suuntautumiseen. Hän voisi tarvittaessa olla esimerkiksi läsnä kuulusteluissa ja esittää kuulusteltavalle kysymyksiä, mikä saattaisi puolestaan vaikuttaa syyteharkintaan tarvittavaan aikaan. Valtakunnansyyttäjän kytkeminen mukaan asian käsittelyyn jo eduskuntavaiheessa saattaisi muutenkin olla omiaan myötävaikuttamaan siihen, että mahdollisesti vireille pantava valtakunnanoikeusprosessi etenisi sujuvasti (HE 185/1999).

Perustuslain 115 §:n mukaan vastuu asian tutkimisesta kuuluu perustuslakivaliokunnalle. Näin ollen valtakunnansyyttäjä toimii asian käsittelyn tässä vaiheessa lähinnä perustuslakivaliokunnan apuna. Kun esitutkinta painottuu tosiasiakysymysten selvittämiseen, perustuslakivaliokunta puolestaan hankkii asian käsittelemiseksi tarpeellisen oikeudellisen selvityksen (HE 185/1999).

Perustuslakivaliokunnan mietinnössä (3/2000 vp) on todettu, että ministerivastuuasian perustuslakivaliokuntakäsittelyn aikana on korostettava valiokunnan ja valtakunnansyyttäjän hyvän yhteistoiminnan tärkeyttä. Tätä ilmentävät konkreettisesti lakiehdotuksen esitutkintasäännökset. Perustuslakivaliokunnan kannanotossa valtioneuvoston jäsenen menettelyn lainvastaisuudesta ei tule pitäytyä suppeaan tai valikoituun tapahtumainkuvaukseen, vaan syyttäjän toimintamahdollisuuksien takia kuvauksen tulisi kattaa kaikki sellaiset tapahtumat, joissa lainvastaisuutta on arvioitu ilmenneen.

4. Muistutuksen käsittelystä perustuslakivaliokunnassa ja mahdollisista toimenpiteistä

4.1 Käsittelyyn liittyviä näkökohtia

Koska ministerivastuuasian käsittely on luonteeltaan rikosprosessia, perustuslakivaliokunta kiinnittänee muistutuksessa esitettyjä tutkintapyyntöjä arvioidessaan huomiota ainakin seuraaviin näkökohtiin.

a. Esitutkintaa voidaan käyttää vain epäillyn rikoksen selvittämiseen. Mikäli on kysymys sellaisesta virkamiehen menettelyn lainvastaisuudesta, jonka ei ole syytä epäillä täyttävän minkään rikoksen tunnusmerkistöä, ei asian tutkiminen kuulu rikosoikeudelliseen menettelyyn, vaan esimerkiksi laillisuusvalvonnan piiriin. Rikoslain 40 luvun virkavelvollisuuden rikkomisen ja virka-

aseman väärinkäyttämisen tunnusmerkistöillä ei ole kriminalisoitu yleisesti virkamiehen virheellistä tai lainvastaista menettelyä, vaan ainoastaan tunnusmerkistöjen mukaiset, virkamiehellä häntä velvoittavien säännösten ja määräysten perusteella olleiden virkavelvollisuuksien vastaiset teot. Rikosoikeuden laillisuusperiaatteeseen sisältyvä täsmällisyysvaatimus edellyttää, että kyseinen velvollisuus joko ilmenee suoraan tai on riittävän selvästi johdettavissa virkamiestä velvoittavista säännöksistä tai määräyksistä.

b. Esitutinnan toimittamiseen oikeuttavan ja velvoittavan ”syytä epäillä rikosta” -tutkintakynnyksen ylittyminen edellyttää edellä kohdassa 3 selostettujen säännösten perusteella sitä, että käsillä on tosiseikkoja, joiden huolellinen arvioiminen antaa perustellun syynt epäillä, että tietyn rikoksen tunnusmerkistö on täyttynyt.

Esitutkimamenettelyä, jolla säännönmukaisesti puututaan eri tavoin tutkinnan kohteena olevan henkilön oikeuksiin, ei ole mahdollista käynnistää pelkän rikosväitteen perusteella esimerkiksi sellaisten seikkojen löytämiseksi, joiden sitten katsottaisiin oikeuttavan esitutinnan toimittamisen. Tutkintakynnys ei kuitenkaan ole korkea, joten käytännössä sen ylittymiseen riittää, että ”asioita huolellisesti harkitseva ihminen” voi havaita ainakin jotain tietyn rikoksen tunnusmerkistön täyttymiseen viittaavia tosiseikkoja.

c. Esitutkintalain 3 luvun 3 § 2 momentissa tarkoitettu esiselvitys esitutkinnan edellytyksiä koskevien tapahtumatosiseikkojen selvittämiseksi on käsitykseni mukaan mahdollista myös ministerivastuusiassa.

Valtakunnanoikeudesta ja ministerivastuusioiden käsittelystä annetun lain 3 § 1 momentissa tarkoitetun lausunnon pyytämistä muistutuksen kohteelta ja asiaan liittyvien henkilöiden kuulemista valiokunnassa voidaan osaltaan pitää esiselvitysmenettelynä, jota esitutkintalaissa tarkoitetaan.

Virkarikoksia koskevissa asioissa on esitutkinnasta päättävän viranomaisen lisäksi perusteltua hankkia esiselvitystä niistä kysymyksessä olevaa virkamiestä koskevista säännöksistä ja määräyksistä, joista ilmenevän tai johtuvan velvollisuuden vastaista menettelyä tutkintapyyntö koskee.

4.2 Mahdollisista toimenpiteistä

Ulkoministeri Haaviston menettelyä al-Hol -asiassa koskeva muistutus on esitutkinnan edellytysten harkintaa silmällä pitäen varsin yleisluontoinen. Muistutuksessa esitetty arvostelu näyttäisi kohdistuvan Haaviston toiminnan laillisuuteen lähinnä julkisuudessa olleiden väittämien perusteella. Niiden mukaisesti

10.1.2020

Dnro 46/62/19

- Haavisto olisi painostanut konsulipäällikkö Tuomista tuomaan al-Holin leirillä olevat lapset Suomeen lainvastaisesti konsulikyydillä ilman äitejään.
- Tuomisen kieltäytyttyä Haavisto olisi siirtänyt tai pyrkinyt siirtämään Tuomisen pois tehtävästään taikka siirtänyt al-Holiin liittyvät konsulitehtävät Tuomiselta nimeämälleen väliaikaiselle erityisedustajalle tai ainakin nimennyt tällaisen erityisedustajan.
- Haavisto olisi tehnyt erityisedustajan nimeämistä koskevan päätöksen vastoin säännöksiä, jotka olisivat edellyttäneet esittely- ja yt-menettelyjä.
- Haavisto olisi tehnyt ilman yt-menettelyä ministeriön työjärjestykseen muutoksen, jonka laatu ei käy ilmi muistutuksesta.
- Haavisto olisi vastoin edellisen hallituksen aikana vallinnutta tulkintaa katsonut oikeuskanslerin al-Hol -asiaa koskevaa päätöstä omavaltaisesti ja virheellisesti tulkiten, että ulkoministeriö voisi toimia leiriläisten paluun avustamista koskevassa asiassa oman toimivaltansa puitteissa ilman, että valtioneuvoston yleisistunnon erillispäätös on tarpeen.

Näkemykseni mukaan muistutuksessa esitetty ulkoministeri Haaviston arvostelu on siinä määrin yleistä ja monelta osin välillisiin tietoihin perustuvien väitteiden luonteista, ettei pelkkien muistutuksessa esitettyjen seikkojen perusteella ole mahdollista ratkaista, onko syytä epäillä Haaviston syyllistyneen rikokseen ja onko asiassa sen vuoksi lainmukaiset edellytykset esitutinnan toimittamiseen.

Kuitenkin erityisesti väitteet siitä, että Haavisto olisi al-Hol -asiassa painostanut alaistaan konsulipäällikkö Tuomista laittomiin toimenpiteisiin ja tämän kieltäytyttyä nimennyt erityisedustajan hoitamaan niitä, ovat yksilöimättöminäkin varsin vakaviita kuulostavia. Niillä tarkoitettaneen viitata mahdollisuuteen, että Haavisto olisi nimenomaisesti pyrkinyt johonkin lainvastaiseen menettelyyn ensin konsulipäällikkö Tuomisen ja sitten erikseen nimetyn erityisedustajan avulla. Muistutuksesta ei kuitenkaan ilmene, millaisesta lainvastaisuudesta olisi ollut kysymys ja millaista väitetty painostaminen olisi ollut. Pelkkä viittaus lasten tuomiseen Suomeen konsulikyydillä ilman äitejään ei tuo näihin kysymyksiin selvyttä.

Siltä osin kuin on kysymys väitetyistä menettelytapavirheistä ministeriön esittely- ja yt-menettelyissä sekä ministerin harkintavallan ylittämisestä al-Hol -asian valtioneuvoston yleisistuntoon viemistä koskevassa asiassa, ei muistutuksessa nähdäkseni ole tuotu esille seikkoja, jotka viittaisivat perustuslain 116 §:ssä tarkoitettuun

Valtakunnansyyttäjä

10.1.2020

Dnro 46/62/19

ministerin velvollisuuksien olennaiseen rikkomiseen taikka muuhun selvästi lain vastaiseen menettelyyn.

Edellä lausutun perusteella katson, ettei esitutkinnan toimittamista koskevaa ratkaisua tulisi tehdä ennen kuin perustuslakivaliokunta hankkii lisäselvitystä tutkintapyynnössä esitettyihin väitteisiin liittyvistä tosiseikoista. Tällaista selvitystä voidaan otaksua saatavan ainakin konsulipäällikkö Tuomista ja ulkoministeri Haavistoa kuulemalla sekä selvittämällä, onko ulkoministeriöstä saatavissa asiaan liittyviä päätöksiä ja määräyksiä.

Raija Toiviainen
valtakunnansyyttäjä

Jukka Rappe
apulaisvaltakunnansyyttäjä

